

Τα μετά –δεδομένα της συνέντευξης

Η ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝ'ΕΝΤΕΥΞΗΣ

Τα μετά – δεδομένα: η σημασία τους

- ▶ Τα μεταδεδομένα είναι το συνοδευτικό υλικό που κατατίθεται στο αρχείο μαζί τη συνέντευξη
 - ▶ Επιτρέπει την καλύτερη κατανόηση της συνέντευξης
 - ▶ Είναι σημαντικά για τη «δευτερογενή ανάλυση»: να χρησιμοποιηθεί από άλλους ή/και μεταγενέστερους ερευνητές
- ▶ Για κάθε συνέντευξη φτιάχνουμε ένα φάκελο (folder)

Τα μετα-δεδομένα είναι:

- ▶ Όσα έχουμε μετά τη συνέντευξη:
 - ▶ Ηχητικό ή και οπτιακουστικό αρχείο
 - ▶ Παραχωρητήριο
 - ▶ Φωτογραφίες ή άλλα υλικά που μας παραχώρησαν
- ▶ Όσα πρέπει να φτιάξουμε / γράψουμε
 - ▶ Ημερολόγιο
 - ▶ Καρτέλα της συνέντευξης
 - ▶ Απομαγνητοφώνηση
 - ▶ Περίληψη
 - ▶ Να ταξινομήσουμε το υλικό που μας έδωσαν π.χ. στις φωτογραφίες βάζουμε λεζάντες
 - ▶ Να ταξινομήσουμε τη συνέντευξη στο Masterlog, στη συλλογή της

1. Το ηχητικό / οπτιακουστικό αρχείο

- ▶ Αποθηκεύουμε σε δύο τουλάχιστον μέσα (υπολογιστής, σκληρός δίσκος, ή CD/ DVD) καθώς και στον σκληρό δίσκο της ομάδας.
- ▶ Ελέγχουμε αν η μεταφορά των αρχείων έχει γίνει σωστά
 - ▶ υπάρχουν διαθέσιμα προγράμματα στο διαδίκτυο. Ενδεικτικά:
<http://sourceforge.net/projects/fsumfe/>
- ▶ Φτιάχνουμε ένα αντίγραφο για να το δώσουμε στον/στην αφηγητή/τρια μας
- ▶ Σκανάρουμε το Παραχωρητήριο

2. Παραχωρητήριο

- ▶ Έγγραφο παραχώρησης των πνευματικών δικαιωμάτων (copyright) της συνέντευξης στον ερευνητή ή τον φορέα υπό τη στέγη του οποίου δρα αυτός. Προβλέπει επίσης την πρόσβαση άλλων (τρίτων) σε αυτήν
- ▶ Το συμπληρώνει ο αφηγητής/τρια META το τέλος της συνέντευξης, γιατί τότε μόνο έχει επίγνωση του τι είπε
 - ▶ Έχει όμως ενημερωθεί από πριν για τους σκοπούς της έρευνας, το πού και πως θα χρησιμοποιηθούν αυτά που θα μας πει και ότι μπορεί να ορίσει αυτός το χρόνο που θέλει να ανακοινωθούν.
- ▶ Το σώζουμε σε ψηφιακή μορφή (σκανάρισμα ή φωτογραφία)
- ▶ Δίνουμε ένα αντίγραφο στον αφηγητή/τρια και ένα έχουμε εμείς

Ειδικοί όροι

- ▶ Περιορισμοί
 - ▶ Επιθυμώ να διασφαλιστεί η ανωνυμία μου
 - ▶ Επιτρέπω τη χρήση της συνέντευξής μου μόνο ύστερα από χρόνια
 - ▶ Άλλο ...

Η Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Δήμου Χαλανδρίου (Ο.Π.Ι.Δ.Η.Χ.) επιθυμεί να συμβάλει στη διάσωση της μνήμης της περιοχής του Χαλανδρίου και να καταγράψει την ιστορία της, με σεβασμό στις αξίες της ισότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων (ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, σεξουαλικότητας, εθνικής καταγωγής κ.ά.) και επιδεικνύοντας τον ανάλογο σεβασμό στο δικαίωμα των αφηγητών να εκφράζουν τη γνώμη τους και να αφηγούνται τις αναμνήσεις τους όπως αυτοί και αυτές νομίζουν.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω η Ο.Π.Ι.Δ.Η.Χ. σκοπεύει να δημιουργήσει μια «Τράπεζα Μνήμης» στο Χαλάνδρι, όπου θα κατατεθούν ηχογραφημένες και βιντεοσκοπημένες οι προφορικές μαρτυρίες και οι αφηγήσεις ζωής καθώς και φωτογραφικό και αρχαιολογικό υλικό. Σκοπός μας είναι να διασωθούν για τις μελλοντικές γενιές σημαντικές πτυχές της τοπικής ιστορίας και να διατεθούν στο ευρύτερο κοινό για ερευνητικούς, πολιτιστικούς και εκπαιδευτικούς σκοπούς, μη κερδοσκοπικούς.

Εκτιμώντας την ιστορική αξία της μαρτυρίας σας, σας παρακαλούμε να την παραχωρήσετε στο Αρχείο μας, υπογράφοντας το παρακάτω παραχωρητήριο.

ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗΡΙΟ

Παραχωρώ στην Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Δήμου Χαλανδρίου την ηχογραφημένη/βιντεοσκοπημένη μαρτυρία μου και τα συνοδευτικά τεκμήρια (αν υπάρχουν).

Επιτρέπω τη χρησιμοποίησή της για μη κερδοσκοπικούς, ερευνητικούς, εκπαιδευτικούς και πολιτιστικούς σκοπούς σε έντυπες και ηλεκτρονικές δημοσιεύσεις (συμπεριλαμβανομένου και σε CD και στο Διαδίκτυο), σε διαλέξεις, σε ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές και σε μουσειακές εκθέσεις.

Εκτός από τη μαρτυρία μου παραχωρώ και τα εξής συνοδευτικά υλικά.

.....
.....
.....
.....

Περιορισμοί

- Επιθυμώ να διασφαλιστεί η ανωνυμία μου
- Επιτρέπω τη χρήση της μαρτυρίας μου μετά από χρόνια
- Επιτρέπω τη χρήση των υλικών που παρέχω μετά από χρόνια

Ημερομηνία:

Όνομα συνεντευκτή/ων:

Όνομα του αφηγητή/των:

Υπογραφή αφηγητή/των:

Υπογραφή συνεντευκτή/ων:

Oral History
The British Library
96 Euston Road
London
NW1 2DB
020 7412 7404 / oralHistory@bl.uk

ORAL HISTORY RECORDING AGREEMENT

Recordings of oral histories are integral to the British Library's intention to preserve the nation's memory. Your recorded interview will become part of the national collection cared for by the British Library, where it will be preserved as a permanent public reference resource for use in research, publication, education, lectures, broadcasting and the internet. The purpose of this Agreement is to ensure that your contribution is added to the collections of the British Library in strict accordance with your wishes.

This Agreement is made between **The British Library Board, 96 Euston Road, London, NW1 2DB** ("the Library") and you ("the Interviewee", "I"):

Your name:

Your address:

In regard to the recorded interview/s which took place on:

Date/s:

Declaration: I, the Interviewee confirm that I consented to take part in the recording and hereby assign to the Library all copyright in my contribution for use in all and any media. I understand that this will not affect my moral right to be identified as the 'performer' in accordance with the Copyright, Design and Patents Act 1988.

If you do not wish to assign your copyright to the Library, or you wish to limit public access to your contribution for a period of years, please state these conditions here:

.....

This Agreement will be governed by and construed in accordance with English law and the jurisdiction of the English courts.

Both parties shall, by signing below, indicate acceptance of the Agreement.

By or on behalf of the Interviewee:

Signed:

Name in block capitals: Date:

On behalf of The British Library Board:

Signed:

Name in block capitals: Date:

Office use only: Full name: Acc.no: Series title:
--

3. Τα τεκμήρια που μας παραχώρησαν

- ▶ Το υλικό **σκανάρεται** και φυλάσσεται σε αρχείο εικόνας (.jpg, .pdf, κλπ.) ή εναλλακτικά **φωτογραφίζεται**
 - ▶ Προσοχή στις συνθήκες φωτογράφισης: η φωτογραφική μηχανή πρέπει να είναι παράλληλη με το τεκμήριο, ο φωτισμός πρέπει να είναι διάχυτος -- δεν χρησιμοποιείται φλας.
 - ▶ Εάν έχουμε πολλές φωτογραφίες τις αριθμούμε και γράφουμε τις λεζάντες σε αρχείο word.
- ▶ **Επιστρέφουμε** τα τεκμήρια σε καλή κατάσταση και σε σύντομο διάστημα στον κάτοχό τους.

Εκδρομή με το εργοστάσιο (1939)

Σεμινάριο από τη Σίγγερ στις αγοράστριες
ραπτομηχανής (1955)

... Διεκρίθη β' ρ' η' σ' Γ' Θ' 4 4.
...
... Αγαπημένοι μου, δουλοδικα και αίγεια, ...
... "Ας ήτανε δυνατό να άργεπορήση και σὰς έλθη αυτό μου τό γράμμα.
... "Ας ήτανε δυνατό να περιπλανηθῆ ἢ και καλλίτερα να χαθῆ ἢ ἐπιστε-
... κή μου αὐτή. Πιό καλά εἶναι να ζῆτε με τὴν ἄ γ ν ο ι α, πιό καλά
... εἶναι να νομίζετε πὸς κανέναν ἀπὸ τοὺς ἐδῶ ἀγαπημένους σας δέν
... πρὸς ἀπ' ἄλλους μας μιὰ μέρα θά πάρετε γράμματα μας. Ἀπ' ἄ-
... λλους μας νδὶ, ἐκτός ἤτ' τὴν Πότῃ μας. Ἐκείνης δέν θά διαράστε πειά
... ποτέ τὰ λόγια τῆς ἀγάπης της γιὰ σὰς, οὔτε θά δεχθῆτε, ἔστω καὶ στὸ
... χαρτί, τ' ἀδελφικά φιλιὰ της. Βρίσκεται ψηλά, πολὺ ψηλά ἐκεῖ τοῦ γλυ-
... κοτρέμου τὰ ἄσπρα φτερά τῶν Ἄγγέλων. Πλήρωσε με τὸ σῖμα της τὸν
... φρικτὸ ἠμφύλιον σπαράγγό." Ἐνα κι' ἐκείνη, μέσα στίς τόσες χιλιάδες, ἀ-
... πό τὰ ἄθῶα θύματα τοῦ τρομεροῦ σίφωνα, τῆς φοβερῆς καταγιίδας τοῦ
... πάραξε τό "Ἔθνος μας, καὶ ἐρείπωσε τὴν Αθήνα μας. Θά σὰς τὰ γράψω ὁ-
... λα, θά σὰς ἐξιστορήσω τό κάθε τί. Θά προσπαθῶ να κνίξω τὴ μεγάλη
... μου ὀδύνη-ὡ ἢ τετράδιπλη ἄλυσίθη τοῦ πόνου σφίγγει καὶ ματώνει τὴν
... καρδιά μου-καὶ θά σὰς ἀρηγηθῶ λεπτομερῶς τὰ τοῦ τραγικοῦ χαμοῦ τῆς
... λατρευτῆς μας ἀδελφούλας. Πί κι' ἂν τὰ μάτια μου θαμπώνουν ἀπὸ τὰ κελ-
... λά δάκρυα καὶ μ' ἐμποδίζουν να βλέπω καθαρά τὰ κληκτρα τῆς γραφομη-
... χανῆς. Θά φθάσω ὡς τό τέρμα γιὰ να χαράξω τὴν πιό σπαρακτική σελί-
... δα τοῦ ἔγγραφα ποτέ, τὰ πιό θλιβερά φύλλα ὅλης μου τῆς ζωῆς...

Έχει και συνέχεια...

- ▶ Ημερολόγιο/Diary
- ▶ Καρτέλα συνέντευξης/ Profil
- ▶ Περίληψη/ Sum
- ▶ Απομαγνητοφώνηση/ Rec
- ▶ Αποσπάσματα/ Cuts
- ▶ Αρχαιοθέτηση της συνέντευξης στο Masterlog

Ημερολόγιο

- ▶ Συντάσσεται αμέσως μετά τη συνέντευξη. Καλύτερα την ίδια μέρα.
- ▶ Καταχωρεί «εν θερμώ» τις πρώτες εντυπώσεις του ερευνητή για τη συνέντευξη
- ▶ Περιγράφει το χώρο, την εμφάνιση του αφηγητή
- ▶ Εστιάζει στην εξέλιξη της σχέσης μεταξύ αφηγητή και ερευνητή στη διάρκεια της συνέντευξης
- ▶ Σημειώνει σημεία ασάφειας, που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης

Ημερολόγιο: τι περιλαμβάνει

1. Επικεφαλίδα

- ▶ ονοματεπώνυμο του αφηγητή και του ερευνητή, ημερομηνία συνέντευξης, αριθ. συνέντευξης στη συλλογή

2. Το πλαίσιο της συνέντευξης

- ▶ Πως ήρθατε σε επαφή με τον αφηγητή/τρια;
- ▶ Σε ποιο μέρος έγινε η συνέντευξη; Περιγράψτε το χώρο.
- ▶ Περιγραφή του αφηγητή: εμφάνιση, φυσιογνωμία, ντύσιμο, χαρακτήρας
- ▶ Ποιές ήταν οι αρχικές αντιδράσεις του
- ▶ Ήταν πρόθυμος/η να μιλήσει; Εξέφρασε επιθυμία να μείνει ανώνυμος;
- ▶ Παραβρέθηκαν και άλλα άτομα στη συνέντευξη;

Ημερολόγιο: τι περιλαμβάνει

3. Η διαδικασία της συνέντευξης

- ▶ Περιγράψτε τη σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ σας στη διάρκεια της συνέντευξης. Σημειώθηκε κάποια μεταβολή;
- ▶ Έχετε την εντύπωση ότι ορισμένα στοιχεία της ταυτότητας σας επέδρασαν αρνητικά ή θετικά στη συνέντευξη;
- ▶ Υπήρχαν σημεία του οδηγού για τα οποία δεν ήθελε να μιλήσει ο πληροφορητής;
- ▶ Για ποιά σημεία ήταν πιο πρόθυμος να μιλήσει;
- ▶ Υπήρχαν σημεία έντασης, αμηχανίας, συγκίνησης; Πως αντιδράσατε;
- ▶ Σε ποιά σημεία σκέφτεστε εκ των υστέρων ότι θα έπρεπε να είχατε χειριστεί τη συνέντευξη διαφορετικά;
- ▶ Τι μάθατε προσωπικά από τη διεξαγωγή αυτής της συνέντευξης;

Ημερολόγιο: τι περιλαμβάνει

Το περιεχόμενο της συνέντευξης

- ▶ Ποιά θέματα δεσπόζουν στη μνήμη του αφηγητή;
- ▶ Ποιά σημεία της συνέντευξης φωτίζουν ιδιαίτερα το υπό έρευνα θέμα;
- ▶ Ποιά άλλα σημεία της συνέντευξης σας φαίνονται ιδιαίτερα σημαντικά;

Ημερολόγιο - Παράδειγμα

Εξωτερική εμφάνιση – χαρακτήρας πληροφορητή

- ▶ «Ο Ι. είναι ένας 60άρης με 'καρδιά 45αρη', όπως λέει ο ίδιος. Ομολογουμένως η εμφάνισή του τον δικαιώνει. Μέτριο ανάστημα, κοντά λευκά μαλλιά, γρήγορο περπάτημα, κοντή βερμούδα και πορτοκαλί μπλουζάκι. Πάνω του ξεχωρίζουν τα κόκκινα γυαλιά και τα καταγάλανα μάτια. Μιλάει γρήγορα και κουνάει έντονα τα χέρια του. Με φωνάζει απ' ευθείας Λένα ή Λενάκι και ζητάει να μιλάμε στον ενικό.»

Ημερολόγιο: Παράδειγμα

Η εξέλιξη της σχέσης

Πάντως, δεν μπορώ να πω πως η σχέση μαζί της ήταν ομοιόμορφη από την αρχή μέχρι το τέλος, αλλά, αντίθετα, εξελίχτηκε. Νομίζω πως με το ενδιαφέρον και το σεβασμό που της έδειχνα, τη βοήθησα να δείξει όλο και μεγαλύτερη εμπιστοσύνη σε μένα και να ανοίγεται και αυτό φάνηκε κυρίως στη συζήτησή μας για το πώς έφυγε από το εργοστάσιο του Ματσάγγου. Ενώ δηλαδή αρχικά μου είπε πως την έδιωξαν επειδή είχε κάνει κάποια ζημιά, αργότερα που τη ρώτησα τι ζημιά είχε κάνει, μου είπε πως δεν έφυγε για ζημιά, αλλά γιατί δεν την άφηνε ο άντρας της να εργάζεται πλέον, επειδή τη ζήλευε. Κι όταν στο τέλος τη ρώτησα τι άκουγε ο άντρας της για το εργοστάσιο και θέλησε να τη σταματήσει, εκείνη μου αποκάλυψε: «Σιγά μη με έκοβε αυτός από τη δουλειά. Απλώς έμεινα έγκυος, ήμουν αστεφάνωτη και ντρεπόμεν να εμφανιστώ στο εργοστάσιο». Νομίζω πως η εξέλιξη της κουβέντας στο σημείο αυτό δείχνει τη σταδιακή οικοδόμηση μιας σχέσης εμπιστοσύνης.

Ημερολόγιο: Παράδειγμα

Αρχική αμηχανία

Το γεγονός ότι δεν είχε προηγηθεί καμιά προκαταρτική συζήτηση και ότι δεν ήξερα τίποτα για την κυρία Βαρβάρα, με έκανε να νιώσω αρκετά αμήχανα, αφού δεν είχα ιδέα για τις θεματικές που ενδεχομένως θα είχαν ενδιαφέρον. Γι' αυτό επέλεξα να την αφήσω εντελώς ελεύθερη να μιλήσει και να αντιμετωπίσω τη συνέντευξη αυτή σαν ανιχνευτική.

Παρόλα αυτά, η κυρία Βαρβάρα αποδείχτηκε αρκετά δυνατή αφηγήτρια....

Το ημερολόγιο

- ▶ **Επικεφαλίδα:** ονοματεπώνυμο του πληροφορητή, ημερομηνία συνέντευξης, αριθ. συνέντευξης
- ▶ **Το πλαίσιο της συνέντευξης:** Πως ήρθατε σε επαφή με τον πληροφορητή(-ήτρια); / Πού έγινε η συνέντευξη; Περιγράψτε το χώρο. / Μια περιγραφή του πληροφορητή (εμφάνιση, φυσιογνωμία, ντύσιμο, χαρακτήρας) / Ποιές ήταν οι αρχικές αντιδράσεις του; / Ήταν πρόθυμος(η) να μιλήσει; Εξέφρασε επιθυμία να μείνει ανώνυμος; / Παραβρέθηκαν και άλλα άτομα στη συνέντευξη;
- ▶ **Η διαδικασία της συνέντευξης:** Περιγράψτε τη σχέση που αναπτύχθηκε μεταξύ σας στη διάρκεια της συνέντευξης; Σημειώθηκε μεταβολή αυτής της σχέσης από την αρχή ως το τέλος της συνέντευξης;/ Έχετε την εντύπωση ότι ορισμένα στοιχεία της ταυτότητας σας επέδρασαν αρνητικά ή θετικά στη συνέντευξη; / Υπήρχαν σημεία του οδηγού για τα οποία δεν ήθελε να μιλήσει ο πληροφορητής; / Για ποιά σημεία ήταν πιο πρόθυμος να μιλήσει; / Υπήρχαν σημεία έντασης, αμηχανίας, συγκίνησης; Πως αντιδράσατε;/ Σε ποιά σημεία σκέφτεστε εκ των υστέρων ότι θα έπρεπε να είχατε χειριστεί τη συνέντευξη διαφορετικά; / Τι μάθατε προσωπικά από τη διεξαγωγή αυτής της συνέντευξης;

Καρτέλα – Προφίλ συνέντευξης

- ▶ Στοιχεία συνέντευξης: ημερομηνία, τόπος, μέσο καταγραφής (μαγνητόφωνο, βίντεο και είδος εγγραφής), διάρκεια συνέντευξης, καθώς και τα μεταδεδομένα που υπάρχουν: ημερολόγιο, περίληψη, απομαγνητοφώνηση κτλ.
- ▶ Στοιχεία αφηγητή: όνομα, επάγγελμα (και πατέρα και μητέρας), ημερομηνία και τόπος γέννησης, καταγωγή, οικογενειακή κατάσταση, εκπαίδευση, κοινωνική δράση, μετακινήσεις
- ▶ Στοιχεία ερευνητή: ονοματεπώνυμο, επάγγελμα και ότι άλλο θα μπορούσε να ενδιαφέρει έναν ερευνητή π.χ. κοινή καταγωγή με τον αφηγητή.

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΑΛΑΝΔΡΙΟΥ

Σιαφάκα Βασιλική: Συνέντευξη 1

Στοιχεία συνέντευξης, αφηγητή, ερευνητή	
Ημερομηνία συνέντευξης	15 Ιουλίου 2017
Τόπος συνέντευξης	Το σπίτι της αφηγήτριας
Μέσα καταγραφής	Μαγνητόφωνο και βιντεοκάμερα
Διάρκεια συνέντευξης	02:24:44
Ημερολόγιο	Ναι
Περίληψη	Ναι
Απομαγνητοφώνηση	Μεικτή, με βάση τους χρόνους
Παραχωρητήριο	Ναι
Τεκμήρια	Όχι
Αφηγητής	Ασπασία Οθωναίου – <u>Κασώλη</u>
Διεύθυνση	<u>Παρίση 24</u> , Νέο Ψυχικό
Ημερομηνία γέννησης	12 Δεκεμβρίου 1939
Τόπος γέννησης	Αθήνα
Εκπαίδευση	Δημοτικό στο Νέο Ψυχικό, Γυμνάσιο ένα έτος στο ιδιωτικό σχολείο του <u>Σακκαλή</u> και έπειτα στο 2 ^ο Γυμνάσιο, ιδιωτική σχολή <u>Πάλμερ</u> οικοδομικό σχέδιο
Δράση	
Επάγγελμα	Εργάζεται από 14 ετών στο λατομείο της οικογενείας της σε διάφορα πόστα
Τωρινή απασχόληση	Συνταξιούχος
Οικογενειακή κατάσταση	Χήρα με δύο κόρες και εγγόνια
Παρατηρήσεις	

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ...

Θεματική: [π.χ. Δεκαετία 1940]

Όνομα ερευνητή: αριθμ. Συνέντευξης

- ▶ Ημερομηνία συνέντευξης
- ▶ Τόπος συνέντευξης
- ▶ Μέσα καταγραφής : [Μαγνητόφωνο η/και βιντεοκάμερα. Καλό είναι να γράφουμε όλα τα τεχνικά τους στοιχεία]
- ▶ Διάρκεια συνέντευξης: Σε ώρες και λεπτά
- ▶ Ημερολόγιο : Ναι (εάν έχει κατατεθεί)
- ▶ Περίληψη : Ναι (εάν έχει κατατεθεί)
- ▶ Απομαγνητοφώνηση : [τι είδους: αναλυτικά, θεματικά κτλ]
- ▶ Παραχωρητήριο : Ναι (εάν έχει κατατεθεί)
- ▶ Τεκμήρια : Όχι (εάν δεν έχουν κατατεθεί)
- ▶ Οικογενειακή κατάσταση

Καρτέλα συνέχεια...

- ▶ Αφηγητής: [ονοματεπώνυμο]
- ▶ Διεύθυνση
- ▶ Ημερομηνία γέννησης
- ▶ Τόπος γέννησης
- ▶ Τόπος διαμονής [καλό είναι να γράφουμε όλες τις μετακινήσεις του είτε από διάφορες πόλεις, είτε μέσα στην πόλη]
- ▶ Εκπαίδευση
- ▶ Δράση : [εννοούμε εάν είχε κάποια κοινωνική δράση]
- ▶ Επάγγελμα : [όλα τα επαγγέλματα που έχει κάνει]
- ▶ Τωρινή απασχόληση

ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

Θεματική: Ιστορία της Αθήνας

Μ.Τ.: Συνέντευξη 01

ΟΝΟΜΑ ΑΡΧΕΙΟΥ: ΑΡΧΕΙΟ ΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΑΡΤΥΡΙΩΝ-ΚΑΡΤΕΛΑ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗΣ

Όνομα αφηγητή: Χ.Ψ.	Έτος & τόπος γέννησης: 19ΧΧ Κυψέλη-Αθήνα
Επάγγελμα:	επαγγελματικά εργαζόμενος (οδηγός) για το ΚΚΕ, από το 19ΧΧ αυτοκινητιστής/οδηγός ταξί
Όνομα & επάγγελμα πατέρα:	Μ. Κ., αστυνομικός και μετά τον εμφύλιο πωλητής
Όνομα και επάγγελμα μητέρας:	Θ. Κ., καθαρίστρια, αργότερα ταξιθέτρια κινηματογράφου «Ο.....ος»
Διεύθυνση κατοικίας:	Λ.....ου 56, Γαλάτσι
Οικογενειακή κατάσταση:	Παντρεμένος με δύο κόρες. Ζει με τη σύζυγό του και τη μικρότερη κόρη. Η μεγαλύτερη δεν κατοικεί μαζί τους
Εκπαίδευση:	Πρωτοβάθμια εκπαίδευση: Κυψέλη Γυμνάσιο: Γαλάτσι Σχολή Μηχανικών Εμπορικού Ναυτικού «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ» Πειραιάς
Δράση:	Μέλος της ΚΝΕ και του ΚΚΕ με την πτώση της δικτατορίας, αποχωρεί το 19ΧΧ. Από το 20ΧΧ ασχολείται συστηματικά με ακτιβιστικές δράσεις στο Γαλάτσι (κυρίως περιβαλλοντικές).

Μετακινήσεις:	δεκαετία '50: Α. Κυψέλη-Γαλάτσι (αναβάθμιση κατοικίας). 19XX-XX: Πειραιάς-Πασαλιμάνι (εκπαίδευση). 19XX: υπερπόντια ταξίδια (εργασία) 19XX-XX: Ασπρόπυργος (εργασία). 19XX-XX: Ναύπλιο-Καβάλα (στρατιωτική θητεία). 19XX-20XX: Θριάσιο και όλο το λεκανοπέδιο (εργασία)
Τωρινή απασχόληση:	συνταξιούχος
Ημερομηνίες ηχογράφησης	10/6/2013. 16/6/2013. 28/6/2013, 2/7/2013
Τόπος συνέντευξης:	Το σπίτι της ερευνήτριας, Γ.....νη 43-Γαλάτσι
Όνομα ερευνήτριας:	Μ. Τ.
Μέσο εγγραφής	TASCAM Linear PCM Recorder, DR-100MK II
Φόρματ εγγραφή	WAV 16 bit 44.1 kHz
Μονοφωνική ή στερεοφωνική	Μονοφωνική
Συνολική διάρκεια συνέντευξης:	5:19:45''
Ημερολόγιο:	Ναι
Περίληψη:	Ναι
Απομαγνητοφώνηση:	Ναι
Πρόσθετα υλικά – τεκμήρια:	Φωτογραφία του αφηγητή
Παραχωρητήριο	Ναι
Παρατηρήσεις	-

Η Περίληψη

Αφορά τον συνεντευκτή αλλά και τον μελλοντικό χρήστη

- ▶ Περιέχει τα κεντρικά θέματα της συνέντευξης (ονόματα, τόποι, γεγονότα, θεματικές) / δεν πλατειάζει
- ▶ αποτελεί σημαντικό οδηγό για να βρει ο χρήστης τα σημεία της συνέντευξης που τον ενδιαφέρουν
- ▶ Παραπέμπει στο χρονικό κωδικό στο ηχητικό αρχείο
- ▶ Η έκταση της ποικίλει ανάλογα με τη διάρκεια της συνέντευξης (περίπου 250 λέξεις για κάθε 30' ηχογράφησης) –μικρότερη εάν υπάρχει πλήρης απομαγνητοφώνηση
- ▶ Πολύ χρήσιμο το ευρετήριο

[00:00:00 –00:32:56] Ασπασία Οθωναίου –Κασώλη, γεννήθηκε τον Δεκέμβριο του 1939. Το πατρικό σπίτι στο Ν. Ψυχικό (1935) σε προσφυγικό οικόπεδο. Πως αποσπάστηκε το Ψυχικό από το Δήμο Χαλανδρίου. [00:03:45] Η καταγωγή των γονέων από το Σεβδίκιοϊ, έξω από την Σμύρνη. Ιστορία των γονέων πως ήρθαν στον Πειραιά. Εξιστόρηση επεισοδίου για το πως σώθηκαν τα κοσμήματα της γιαγιάς της στον διωγμό. Πως δέχτηκαν τους προσφυγες οι Αθηναίοι. [00:05:10] Η ιστορία της οικογένειας της μητέρας της: διαμονή και εργασία της γιαγιάς της και των παιδιών της στο σπίτι του στρατηγού Τριλίβα. [00:07:13] Η ιστορία από την οικογένεια του πατέρα της: η πρωτοποριακή καλλιέργεια της σταφίδας από τον παππού στο Σεβδίκιοϊ. Ο ξαφνικός θάνατος του παππού το 1916 και μετά η αυτοκτονία της γιαγιάς. Η ανάληψη της ευθύνης των ορφανών από την θεία (αδελφή της μητέρας) και το πέρασμα στην Μυτιλήνη όπου είχαν περιουσία. [00:10:34] Ο θάνατος της θείας και ο θείος που καταχράται τα χρήματα των ορφανών και τα διώχνει. Τα ορφανά βρίσκουν καταφύγιο στα Βάγια Θηβών, όπως πολλοί συγχωριανοί τους από το Σεβδίκιοϊ. [00:11:06] Η μητέρα της αναγκάστηκε να εργαστεί σαν καπελού. Δούλεψε και γνωρίστηκε με τον πατέρα της το 1933. Γνωρίστηκαν στην Κόκκινιά, στο σπίτι του θείου Κώστα και το 1935 παντρεύτηκαν. Η θεία της (αδελφή του πατέρα) παντρεύτηκε στα Βάγια. Ο πατέρας της ήλθε στην Αθήνα από τα Βάγια το 1931 μαζί με τα αδέρφια του. [00:14:50] Ο ένας αδελφός έγινε ράφτης και ο πατέρας της με τον μικρότερο γίνονται καταγωγείς με 2 κάρα, μεταφέροντας υλικά. Αρχικά εργάτης, μετά αγοράζει άλογο. [00:16:13] Το 1937 αγόρασαν ένα φορτηγό και το 1939 ένα δεύτερο. Ο πατέρας της νοίκιασε ένα κομμάτι γης στα Τουρκοβούνια και το έκανε λατομείο. Πήραν εργάτες (και γυναίκες) από τα Μεσόγεια. Την πέτρα που έσπαγαν την χρησιμοποιούσαν για να φτιάχνουν δρόμους. [00:19:29] Με την κήρυξη του πολέμου τα φορτηγά επιτάσσονται. Ο πατέρας της πήγε εθελοντής στο Αργυρόκαστρο. Με την επιστοχώρηση από την Αλβανία, ο πατέρας της έσωσε το φορτηγό και πολλούς στρατιώτες. Η πρώτη έντονη ανάμνηση του πατέρα της: η επιστροφή του στο σπίτι. [00:24:41] Με την Κατοχή ο πατέρας της βρίσκεται να κατασκευάζει με τον μηχανικό Αναγνωστόπουλο το αεροδρόμιο του Άραξου. Μεταφέρει τρόφιμα στην ξύλινη βάση της καρότσας του φορτηγού και ζει πολλές οικογένειες. Στην Κατοχή δεν πεινάσανε. Φυτεύανε και στον κήπο τους και μαγειρεύαν μέχρι και τα κυδώνια από την κυδωνιά. [00:28:22] Αφήγηση της ιστορίας του θείου Νίκανδρου. Εξορία στην Ανάφη. Περιγραφή της αγοράς του Ν. Ψυχικού. Επιστροφή του θείου Νίκανδρου από την εξορία το 1944. Η φυματίωση, η νοσηλεία στη «Σωτηρία», η ειδική θεραπεία στο Σανατόριο στην Τρίπολη. Ο κομμουνιστοφάγος Πέρδικας και η εκτέλεση του Νίκανδρου.

[2° DVD, 00.01] Προσπαθεί να δώσει έναν ορισμό για την κρίση και τον τρόπο που αυτή έχει επηρεάσει τη ζωή του. [1.54] Βοηθάει οικονομικά τους γονείς του [3.00] αναφέρεται στην περίπτωση της Αργεντινής ως παράδειγμα για μίμηση, [7.19] το πώς επηρέασε την προσωπική του ζωή, [9.50] τις εκλογές του 2012, [13.23] το πώς επηρέασε η κρίση τις σχέσεις φιλικών του ζευγαριών [14.50] το γεγονός ότι θέλει να έχει παιδιά αλλά δεν μπορεί να το βάλει στα όνειρά του, [17.33] το συναίσθημα της οργής, [18.40] το κίνημα στις πλατείες το 2012 και ειδικά για την πλατεία Συντάγματος, [21.20] για την αυτοδιαχείριση και τις δυσκολίες της, σε σχέση με το Στέκι, [27.00] το πώς η κρίση έχει «τσακίσει» τη νεολαία, [28.20] για την ανασφάλεια που νιώθει λόγω της ανεργίας, [30.36] την έλλειψη θέρμανσης στην πολυκατοικία που μένει, σε ένα διαμέρισμα μαζί με άλλους δύο φίλους, [32.20] την εμπειρία του από το σύστημα υγείας λόγω μιας επέμβασης που έκανε ο πατέρας του

Η απομαγνητοφώνηση I

- ▶ Καλό είναι να γίνεται από αυτόν που πήρε τη συνέντευξη ή τουλάχιστον να έχει τον τελικό 'λόγο' στο κείμενο.
- ▶ Πρέπει να μεταφέρει τα λόγια του αφηγητή και του ερευνητή, όπως **ακριβώς** ειπώθηκαν: με τα συντακτικά λάθη, τους ιδιωτισμούς, δισταγμούς, επαναλήψεις, σιωπές, συναισθηματικές αντιδράσεις, διακοπές
- ▶ Οι παρεμβάσεις του ερευνητή μπαίνουν μέσα σε [...]
- ▶ Σημειώνουμε τις ασάφειες μέσα σε αγκύλες [Δ.Α. 1] (=δεν ακούγεται μια λέξη) ή [χτυπάει το τηλέφωνο], [γέλιο], [κλάμα], [μπήκε
- ▶ Σημεία στίξης. Το σύστημα μεταγραφής μπορεί να ποικίλει, αρκεί να υπάρχει συνέπεια: , / . / ... / [σιωπή] / ! Έμφαση / με κεφαλαία όταν υψώνει τη φωνή / ↓ χτυπάει το τραπέζι / ο πλάγιος λόγος σε εισαγωγικά

Η απομαγνητοφώνηση II

- ▶ Άλλα σύμβολα: /, //, /// = σιωπές συγκινησιακά φορτισμένες.
(...) = δισταγμοί
- ▶ → **Σημεία στίξης**: για να αποδοθεί η προφορικότητα (ερωτηματικά, Θαυμαστικά, εισαγωγικά για τον λόγο άλλου που μεταφέρει ο πληροφορητής ατόφιο κλπ.)
- ▶ Το σύστημα μεταγραφής μπορεί να ποικίλει, αρκεί να υπάρχει συνέπεια: π.χ. έμφαση **a** με bold, ή ! / Υψώνει τη φωνή: με κεφαλαία, χτυπάει το τραπέζι, κλπ.

Επεξήγηση	Σύμβολα	Παράδειγμα
Λόγος συνεντευκτή / συνεντεύκτριας	[] αγκύλες { άγκιστρο X.Ψ. αρχικά ονόματος	[Τι έγινε όταν ...] {Τι έγινε όταν... X.Ψ.: Τι έγινε όταν
Επικάλυψη του λόγου των δύο ομιλητών	[άγκυλη αριστερά	Μετά [φύγαμε [{πού πήγατε;
Ανύψωση του τόνου της φωνής ή της έντασής της	_____ υπογράμμιση ΛΕΞΗ κεφαλαία γράμματα	Και του το είπα! Και ΤΟΥ ΤΟ ΕΙΠΑ!
Προέκταση του προηγούμενου ήχου	Εεε επανάληψη του ίδιου γράμματος : άνω κάτω τελεία	Όοοχι, αυτό δεν γίνεται. Ό:χι αυτό δεν γίνεται
Λέξη που δεν κατανοείται	[ΔΑ1] εντός αγκυλών (ΔΑ1) εντός παρένθεσης	Έδεσε το [ΔΑ1] πλοίο Έδεσε το (ΔΑ1) πλοίο
Σιωπή - Παύση του/ της αφηγητή/τριας	[παύση] εντός αγκυλών (παύση) εντός παρένθεσης (4) χρόνος σιωπής σε sec	Φύγαμε λοιπόοον, (5) και πήγαμε στην Αθήνα.
Διακοπές για διάφορους λόγους	[αιτία] εντός αγκυλών (αιτία) εντός παρενθέσεων	[χτυπά το τηλέφωνο] (σύντομο γέλιο)
Πλάγιος λόγος	" " εντός εισαγωγικών λέξη πλάγια γράμματα	Είπε: "θα 'ρθω και γω" Είπε: θα 'ρθω και γω.

Τρόποι απομαγνητοφώνησης

- ▶ Αναλυτική/ πλήρης: καταγράφουμε όλα όσα μας είπε και όπως μας τα είπε ο αφηγητής μας
- ▶ Θεματική: καταγράφουμε μόνο τα θέματα, και τους χρόνους και απομαγνητοφωνούμε όσα μας ενδιαφέρουν για την έρευνα μας –όποτε τα χρειαστούμε.
- ▶ Μικτή: απομαγνητοφωνούμε αναλυτικά κάποια τμήματα της συνέντευξης, ενώ καταγράφουμε τα θέματα για τα υπόλοιπα.
- ▶ transcribe

Πλήρης απομαγνητοφώνηση

Έναρξη συνέντευξης

00:00

{Λοιπόν, το ξεκινάω κιόλας. Και αυτό (σ. το κασσετοφωνάκι). Λοιπόν

Πολύ γρήγορα μου τα 'βαλες όλα μαζί! [Γέλια και από τις δύο]

{Θες να πάρουμε λίγο χρόνο;

Όχι εντάααξει, εντάξει [τακτοποιεί το μπουφάν της]

{Έτσι κι αλλιώς δεν θα ξεκινήσουμε αμέσως, θα σου πω πρώτα τι κάνω, δεν ξέρω αν έχετε πει με την Ηρώ καθόλου

[Όοοχι, εεε, μόνο εκείνο το τηλεφώνημα

Η παιδική ηλικία

05:30

{Ωραία, ε, θα μου αφηγηθείς τη ζωή σου;

Ξεκίνα τώρα! (σύντομο γέλιο) Λοιπόν, εεε, ωραία μεγάλωσα στο Ίλιον που είναι μία Δυτική συνοικία, λαϊκή γενικώς, και σε λαϊκή οικογένεια,

Το τέλος της συνέντευξης

2:33:30

{Ωραία! Αυτά! Δεν ξέρω εσύ αν θες να ρωτήσεις κάτι;

Πιο εύκολα ήταν απ' ότι νόμιζα!

{Τι νόμιζες; ότι θα σου κάνω εξέταση;

Δεεεν ξέρω

{Τι περίμενες δηλαδή;

Δεν περίμενα κάτι άλλο... [μικρή παύση] απλάαα ήταν πιο εύκολο απ' ότι περίμενα

00:25:45 [Εργασία στο αεροδρόμιο του Άραξου και τρόφιμα από την επαρχία]

Λοιπόν είχαν πάρει το αεροδρόμιο του Άραξου να το καν πριν γίνει ο πόλεμος να το κάνουν αυτοί. Αυτός σα μηχανικός και ο μπαμπάς μου με τα δύο φορτηγά πήγαινε εκεί. Και έμενε και ερχότανε, εγώ δεν τα θυμάμαι, καταρχήν δεν είχα γεννηθεί ακόμα. Και όταν ήρθανε από τον πόλεμο και ήρθανε οι Γερμανοί και οργανωθήκανε είπανε αυτό το αεροδρόμιο πρέπει να τελειώσει, γιατί αυτό ήταν στρατιωτικό αεροδρόμιο του Άραξου έξω από την Πάτρα ξέρετε εκεί. Και εξε έφυγε πάλι με τον κ. Αναγνωστόπουλο και πήγανε -δεν τα θυμάμαι όμως αυτά να σας πω- το μόνο ότι όντας εκεί στην Κατοχή μπόρεσε και έφερνε τρόφιμα και έζησαν πάρα πολλές οικογένειες από αυτό.

[το θέλανε και οι Γερμανοί το αεροδρόμιο προφανώς]

Βέβαια. Πάρα πολύ το θέλανε.

[Και τα τρόφιμα τα δίνουν οι Γερμανοί;]

Όσο! Αγόραζε από τους, έκανε τα φορτηγά, δεν ξέρω αν έχετε υπόψη σας έχουν το λεγόμενο σασί, δηλαδή η βάση του φορτηγού για να σηκωθεί όταν είναι ανατρεπόμενο και μας ήταν ανατρεπόμενα δεν ήταν για μεταφορές ήταν λατομείου. Έκλεισε στο σ' ένα που ερχότανε, έκλεισε με αυτές ήταν ξύλινες οι βάσεις τότε τα παλιά χρόνια, αλλά χοντρά ξύλα, έκλεισε με βάση εξε με χαρτ εξε με την κόντρα πλακέ από κάτω αυτό το σασί και ό,τι έβρισκε από τους χωρικούς αγόραζε. Στάρι, λάδι και το βαζε εκεί. Οπότε μπορούσε μπόρεσε κι έφερε όχι τόνους, άλλα έζησε η οικογένεια της θείας μου, της αδερφής του που ήτανε επτά άνθρωποι, οκτώ, πέντε παιδιά και η θεία μου, ο θείος μου και η αδερφή του και την οικογένεια της μάνας μου, που ήταν άλλοι πέντε από εκεί πέρα κι όπου αλλού. Ήτανε... Επειδή είχε υποφέρει πάρα πολύ και αυτός και η μάνα μου και είχαν πεινάσει τώρα να το λέμε όταν είχαν έρθει από τη Μ. Ασία.

00:26:54 [αλλά στην Κατοχή δεν πεινάσανε]

Όχι, όχι δεν πεινάσανε. Δεν είχανε κρέας [να εντάξει], δε δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα, αλλά καταρχήν επειδή είχαμε τη μονοκατοικία και η μάνα μου ήξερε της άρεσε πάρα πολύ ο κήπος, φυτεύανε θυμάμαι ότι είχαμε ακόμα και αγκινάρες. Φυτεύαν είχε δέντρα. Θυμάμαι είχε μια κυδωνιά και μια φορά μεγάλα παιδιά μας έκανε κρέας με κυδώνια και έκανε δηλαδή φαΐ με τα κυδώνια, δεν το χανε γλυκό τότε που είχανε την ανάγκη και ήταν και ήταν και εξοχή, είχανε κόττες ,μια φορά είχανε κουνέλια, δηλαδή επειδή δεν ήτανε διαμέρισμα ή μες την πόλη είχανε, μπόρεσανε οι άνθρωποι να επιζήσουνε, όχι να ζούνε πλούσια αλλά επιζήσανε καλά.

00:00-04:39

Ιστορικό Οικογένειας-Μετακίνηση γονιών από την Καλαμάτα στην Αθήνα μετά το γάμο τους- Τετραμελής οικογένεια με δυο παιδιά (κορίτσι-αγόρι)-Θάνατος πατέρα πριν από εννέα χρόνια από καρκίνο-Μέχρι σήμερα 3 μετακομίσεις σε σπίτια στα Σεπόλια-Γάμος γονιών - Επάγγελμα γονιών (λογιστής ο πατέρας-οικιακά η μητέρα)-Έλευση στην Αθήνα (για μια καλύτερη ζωή και λόγω εργασίας)-Επιλογή των Σεπολίων λόγω συγγενών.

04:40

A.T. Καιαιαι... πώς ήτανε τότε η περιοχή... η γειτονιά αυτή;

O.K. εεε... Ήταν ωραία γειτονιάαα... Ο κόσμος εεε ήταν πολύ συνδεδεμένος μεταξύ τους. Είχαμε φίλους, πηγαίναμε ο ένας στα σπίτια του άλλου και διασκεδάσαμε... Στην παιδική ηλικία εεεε κυκλοφορούσαμε ελεύθερα και παίζαμε στους δρόμους... Ε... μιλάμε τώρα... Είμαι σαράντα τώρα, οπότε μπορείτε να υπολογίσετεεεε ... πότε συνέβαιναν όλα αυτά... Εεεμ αυτά...

A.T. Λόφος Σκουζέ. [...]

A.T. Έχει αλλάξει από τότε; Ήτανεεε... Πώς ήτανε τότε ο λόφος Σκουζέ;

O.K. Νομίζω πως ήταν μια περιοχή που είχε περισσότεροοο ζωή. Δηλαδή εμείς ως παιδιά και αργότερα και στην εφηβεία, εεε κυκλοφορούσαμε στο λόφο παίζαμε... εεεμ στους δρόμους τριγύρω από τη ν εκκλησία του Αγίου Αιμιλιανού, εεεμ... ναι αυτό νομίζω ότι ήταν το ... η ειδοποιός διαφορά [ΔΑ καθαρά] με τώρα ...

Θεματικά αποσπάσματα

- ▶ Στο κείμενο της απομαγνητοφώνησης βάζουμε τίτλους, κάθε φορά που αρχίζει ένα νέο θέμα.
- ▶ Με αυτόν τον τρόπο:
 - ▶ Η απομαγνητοφωνημένη συνέντευξη χωρίζεται σε **μικρότερες θεματικές ενότητες (αποσπάσματα--cuts)** που παραπέμπουν στη **θεματική** και τη **χρονική** περίοδο, καθώς και στο **χρονικό κωδικό** του ηχητικού αρχείου
 - ▶ Τοποθετούμε τις επί μέρους θεματικές από τις διάφορες συνεντεύξεις σε βάση τη θεματική ή/και χρονική συνάφειά τους και έτσι δημιουργείται ένα **ευρετήριο /αρχείο** με αποσπάσματα συνεντεύξεων που αναφέρονται στο ίδιο θέμα ή στην ίδια εποχή.

Επίταξη του σχολείου και κλωτσιά από Γερμανό, 1941, NASIAF_GEOTSIP_AUDIO1
[00:11:47-00:13:27]

Τελείωσα την Τετάρτη κι ήρθαν οι Γερμανοί εδώ, επιτάξανε το σχολείο και πηγαίναμε από κάτω από το σχολείο να πούμε, είχε ένα γκαράζ, του Βαρθουλάκη κι εκεί μέσα ήμασταν καμιά εικοσαριά παιδάκια. Λοιπόν, ήρθαν και τρία-τέσσερα και λέει: «Ο Τσιπούρας, ο τάδε κι ο τάδε να πάνε να φέρουνε θρανία. Έχω πει, λέει, στους Γερμανούς, θα σας αφήσουνε.» Πήγαμε απάνω. Τα θρανία όλα τα είχαν ανεβάσει επάνω στην ταράτσα, να πούμε. Κι αρχίσαμε. Πιάνω εγώ ένα θρανίο με τον άλλονε, το κατεβάσαμε. Το δεύτερο. Κουράστηκε αυτός, δεν ξέρω τι έκανε, το παράτησε το θρανίο και έτρεξε. Και γυρίζει ο Γερμαναράς και μου πατάει μια κλωτσιά. Τι κλωτσιά ήταν αυτή! Εγώ ήμουνα, πόσο ήμουνα, τρι... δυο.. πέντε κιλά όλο-όλο. Πήρα πέντε-έξι τούμπες στα σκαλοπάτια, στάθηκα όρθιος και του λέω... άρχισα τον έβριζα αυτόνε. Σηκώνομαι, φεύγω. Εν τω μεταξύ είχε αρχίσει να δουλεύει και η πείνα. Πάω εκεί, μου λέει: «Τα θρανία που είναι, Τσιπούρα;», λέω «Να πάτε να τα φέρετε εσείς, εγώ ξεσκόλισα» του λέω τώρα. Αμολάω τη σάκα για να βγω στο δρόμο και όπου φύγει-φύγει. Από τότε τελείωσε.

Η αγάπη ενός Γερμανού στρατιώτη για μια γυναίκα που του θύμιζε τη μάνα του,
1941- 1944, PINBOG_DIOSKAP_AUDIO [01:06:31-01:07:49]

Κάθε πρωί ήταν ένας Γερμανός εκεί απέναντι. Κάθε πρωί. Της έλεγε ο άντρας της: «Αγγέλα, κακό μπελά έχουμε στο κεφάλι μας!» (μιμείται τη φωνή του πεθερού της)
Κάθε πρωί ο Γερμανός εκεί. Κάθε πρωί ο Γερμανός εκεί. Και δεν πλησίαζε στο μαγαζί. Τελικά κάποιος τον πλησίασε, κάτι έγινε, ε, του είπαν: «Έλα να πιεις καφέ», αυτό, αυτό και της λέει με...: «Μαμα», της λέει. Της το είπε για να το καταλάβει ότι μοιάζει στη μάνα του, (δείχνει με το χέρι της το πρόσωπό της για να δείξει ότι ο Γερμανός είπε στην πεθερά της ότι του θυμίζει τη δική του μητέρα) «κι έρχομαι κάθε πρωί να σε βλέπω». Ο Γερμανός. Και τι... Είχα εγώ, έχω ένα τραπεζομάντηλο. Της έφερε ένα σεντόνι που η πεθερά μου το έκανε τραπεζομάντηλο, άσπρο και τις έφερε κι εκείνες τις κουβέρτες, τις ολόμαλλες. Είχα μέχρι πρότινος και σιδέρωνα. Όχι μέχρι πρότινος, πριν είκοσι χρόνια, σιδέρωνα επάνω. Εκείνες τις χακί τις ολόμαλλες τις κουβέρτες, τις είχε φέρει. Κάθε φορά ερχότανε και κάτι της έφερνε. Ο Γερμανός. Κάτι της έφερνε, ναι, γιατί τη θαύμαζε ότι είναι ίδια η μάνα του.

Ονομασία αρχείων

- ▶ Πρέπει να υπάρχει **κοινός** τρόπος ονομασίας των αρχείων στους τόπους καταχώρησης τους: PC, masterlog, CD κλπ.
- ▶ Χρησιμοποιούμε:
 - ▶ Λατινικό αλφάβητο
 - ▶ κεφαλαία γράμματα
- ▶ Η ονομασία τους αποτελείται από τρία μέρη με έξι (το πολύ) γράμματα το καθένα που χωρίζονται με κάτω παύλα
όνομα ερευνητή _ όνομα αφηγητή _ περιεχόμενο
- Πρώτο βάζουμε το όνομα του ερευνητή!

Ονομασία αρχείων - παράδειγμα

Τα αρχεία ονομάζονται ως προς το περιεχόμενο:

- ▶ Ηχητικό αρχείο = AUDIO
- ▶ Οπτικοακουστικό αρχείο = VIDEO
- ▶ Παραχωρητήριο = PARAH
- ▶ Ημερολόγιο = DIARY
- ▶ Προφίλ / Καρτέλα συνέντευξης = PROFIL
- ▶ Απομαγνητοφώνηση = REC
- ▶ Περίληψη = SUM
- ▶ Αποσπάσματα = CUTS

Παράδειγμα ονομασίας αρχείων

Η Τασούλα Βερβενιώτη (TAVER) πήρε συνέντευξη από τον Μιχάλη Δημητρίου (MIDIM). Τότε τα αρχεία, όπου θα αποθηκευτούν, θα πρέπει να ονομαστούν ως εξής:

- ▶ →TAVER_MIDIM_AUDIO
- ▶ →TAVER_MIDIM_VIDEO
- ▶ →TAVER_MIDIM_PARAH
- ▶ →TAVER_MIDIM_DIARY
- ▶ →TAVER_MIDIM_PROFIL
- ▶ →TAVER_MIDIM_REC
- ▶ →TAVER_MIDIM_SUM
- ▶ →TAVER_MIDIM_CUTS

ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ -

- ▶ Όλα τα αρχεία από μια συνέντευξη μπαίνουν σε ένα κοινό (κίτρινο) φάκελο (folder), που στη συγκεκριμένη περίπτωση θα ονομάζεται: TAVER_MIDIM
- ▶ Κάθε τέτοιος φάκελος φυλάσσεται σε αντίγραφο (στον υπολογιστή, σε CD, DVD) από τον κάτοχό του και σε ένα εξωτερικό σκληρό δίσκο π.χ. της της ομάδας (αντίγραφο ασφαλείας)
- ▶ Συνοδεύεται πάντα από το masterlog, το οποίο είναι ένα αρχείο Excel όπου καταχωρούνται κωδικοποιημένα και ταξινομημένα όλα ανεξαιρέτως τα αρχεία της ομάδας. Είναι η συνολική εικόνα της δουλειάς της ανά πάσα στιγμή!
- ▶ ΥΓ. για τα ηχητικά διατηρούμε το αρχικό αρχείο σε wav, αλλά καλό είναι να δουλεύουμε με ένα αντίγραφο σε mp3. Κάτι αντίστοιχο ισχύει για τα βίντεο.

Το MASTERLOG

- ▶ Αρχείο Excell που περιέχει όλες τις βασικές πληροφορίες όλων των συνεντεύξεων μιας συλλογής:
 - ▶ Αριθμός και ημερομηνία συνέντευξης
 - ▶ στοιχεία για τον πληροφορητή
 - ▶ Στοιχεία για τον ερευνητή
 - ▶ Στοιχεία για τις τεχνικές προδιαγραφές του ηχητικού αρχείου
 - ▶ Στοιχεία για το συνοδευτικό υλικό

ΔΕΙΓΜΑ – Στήλες για πληροφορητή

ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΤΗΣ							
ΚΩΔ	Επώνυμο	Ψευδώνυμο	Όνομα	Έτος γέν.	Τόπος γέν.	Φύλο	Απασχόληση
Σ017/001	Κασάμπαλη		Κωστούλα	1910	Λίγδα Μ.Ασίας	Θ	Συνταξιούχος, πρώην εργάτρια του Ματσάγγου

ΔΕΙΓΜΑ – στήλες για ερευνητή

ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ	
Επώνυμο	Όνομα
Καραστεργίου Σωτηρίου	Μαρία Βάσω

J64											
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	ΑΦΗΓΗΤΗΣ								ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ		
2	αα	ΚΩΔ	Αφηγητής	Αρχ.Αφηγ.	Ψευδώνυμο	Έτος	Τόπος γέν	Φύλο	Απασχόληση	Ερευνητής	Αρχ.Ερευν.
3	1		Επώνυμο και όνομα αφηγητή	τα αρχικά του με Λατινικούς χαρακτήρες	εάν έχει	έτος γέννησης	π.χ.Αθήνα	Α ή Θ	π.χ. Επιχειρηματίας	Επώνυμο και όνομα ερευνητή	τα αρχικά του με Λατινικούς χαρακτήρες
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											

DATA

+

ΣΤΗΛΗ ΕΓΓΡΑΦΗ

Ημερομηνία	Τόπος	Διάρκεια	τύπος εγγραφής	εξοπλισμός	σημειώσεις
7/3/2013	N. Ιωνία, Βόλος		audio 2 tr, wan 44kHz 16 bit mono, 95 ext. micr.	Marantz 660	Συνέντευξη μαζί με την κόρη της Αλίκη Σωτηρίου, βλ. και Σ017/009. απεβίωσε 31/5/13

ΔΕΙΓΜΑ – στήλες αρχειοθέτηση

ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ		
ψηφιακά αρχεία		υλικός φορέας
master	access	
Σ017ΜΒ- 001-Χ1-Χ2- Μ- ΚΑΣΑΜΠΑΛ Η	Σ017ΜΒ- 001-Χ1-Χ2- Α- ΚΑΣΑΜΠΑΛ Η	

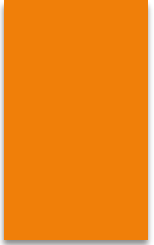
ΔΕΙΓΜΑ – στήλες πρόσβασης

ΠΡΟΣΒΑΣΗ	
Παραχ.	Περιορισμο i
ναι	

ΔΕΙΓΜΑ – στήλες για μετά-δεδομένα

Απομαγν.	Περίλ.	Ημερολ.	Άλλα	
				http://no-news-news.blogspot.gr/2013/06/
	X	X	Φωτογραφίες (βίντεο από ipad)	blog-post_1879.html

Name Box		X	✓	fx							
	U	V	W	X	Y	Z	AA				
1	ΠΡΟΣΒΑΣΗ		ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ								
2	Παραχ.	Περιορισμοί <small>π.χ. διατηρεί το δικαίωμα για έκδοση βιβλίου</small>	Απομαγν.	Περί	Ημερολ.	Καρτέλ	Άλλα				
3	ΝΑΙ ή ΟΧΙ		ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ ή ΟΧΙ	ΝΑΙ ή ΟΧΙ					
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											
19											
20											
21											
22											
23											
24											
25											
26											
27											
28											
29											
30											
31											
32											
33											

Το 'τελικό προϊόν' I

- ▶ Είναι το αποτέλεσμα της διαδραστικής σχέσης του ερευνητή και του αφηγητή εκείνη τη στιγμή (άλλη ημερομηνία, άλλος ερευνητής, διαφορετική μαρτυρία)
- ▶ Στην ηχητική εκδοχή το κεντρικό πρόσωπο είναι ο αφηγητής
- ▶ Στη γραπτή εκδοχή ο ερευνητής 'κατασκευάζει' το τελικό προϊόν - Δεν είναι ουδέτερος
- ▶ Στην έκδοση ο ερευνητής 'κατασκευάζει' την ερμηνεία του

Το 'τελικό προϊόν' II

- ▶ Η ερμηνεία/ ανάλυση του υλικού συνήθως γίνεται αφού έχει γίνει επιμέλεια του κειμένου (επιλογή κομματιών), ώστε
 - ▶ Για να συγκεντρώσουμε και να αναπαράγουμε ένα υλικό (π.χ. τις μνήμες μιας κοινότητας)
 - ▶ Για να συγκεντρώσουμε νέα δεδομένα σε μια έρευνα
 - ▶ Για θεωρητικούς λόγους μόνο
 - ▶ Συνδυασμός θεωρητικού μοντέλου με έρευνα για νέα δεδομένα: σύνδεση της ατομικής αφήγησης με το γενικότερο ιστορικό πλαίσιο.

Η μνήμη I

«Χωρίς τη μνήμη δεν είμαστε τίποτα. [...] Η μνήμη είναι τόσο εύθραυστη και διακυβεύσιμη, όσο είναι απαραίτητη και παντοδύναμη. Δεν απειλείται μόνο από τη λησμονιά, τον παραδοσιακό της εχθρό, αλλά απειλείται επίσης και από τις εσφαλμένες μνήμες. [...] Τα ιδεολογήματα και οι φαντασιώσεις μας ταράζουν συνέχεια τη μνήμη και επειδή θέλουμε να πιστεύουμε στην πραγματικότητα του φαντασιακού, κάνουμε τελικά το ψέμα μας αλήθεια, πράγμα άλλωστε το οποίο έχει ελάχιστη σημασία, επειδή και τα δύο είναι βιωμένα τόσο προσωπικά». Λουίς Μπονουέλ

«Η ζωή δεν είναι αυτή που έζησε κανείς αλλά αυτή που θυμάται και όπως τη θυμάται για να την διηγηθεί» Γκαμπριέλ Γκαρσία Μαρκές

Η μνήμη II

“Time present and time past
Are both perhaps present in time future,
And time future contained in time past.”

Ο χρόνος ο παρών και ο χρόνος ο παρελθών
είναι ίσως και οι δύο παρόντες
στον μέλλοντα χρόνο
και το παρελθόν περιέχει το μέλλον.

T. S. Elliot, *Four Quartets*, “Burnt Norton” (μτφρ. Γ. Σεφέρης)

Sites

[The International Oral History Association](http://iohanet.org/) <http://iohanet.org/>

[Oral History Society \(UK\)](http://www.ohs.org.uk/) <http://www.ohs.org.uk/>

[Voluntary Action History Society](http://www.vahs.org.uk/) <http://www.vahs.org.uk/>

[The making of oral history](http://www.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/oral_history.html), Graham Smith http://www.history.ac.uk/makinghistory/resources/articles/oral_history.html

[Abstracting Oral History](http://www.oralhistory.org.nz/documents/duddingabstractingguide2008.pdf) - a how-to guide <http://www.oralhistory.org.nz/documents/duddingabstractingguide2008.pdf>

[Vermont Folklife Center](http://www.vermontfolklifecenter.org/archive/res_audioequip.htm) - info for equipments http://www.vermontfolklifecenter.org/archive/res_audioequip.htm

<http://www.mun.ca/ich/resources/>

[How to Record an Oral History Interview](http://www.youtube.com/watch?v=jTCzxWt1RQk) - a how-to video <http://www.youtube.com/watch?v=jTCzxWt1RQk>